

มาตรา 36

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1002/2503

จำเลยเช่าซื้อรถจักรยาน บังชำระค่าเช่าซื้อไม่ครบ
จำเลยนำจักรยานนั้นไปออกวางมัดจำกับคนรับใช้โดยผู้ให้เช่าซื้อไม่เห็น
ด้วย ทั้งนี้ กรรมสิทธิ์ในรถจักรยานยังเป็นของผู้ให้เช่าซื้อตามประมวล
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 572 แม้รถจักรยานจะถูกริบในกรณีเป็น
ของใครในการกระทำผิดพระราชบัญญัติการพนัน ผู้ให้เช่าซื้อก็ย่อมมีสิทธิร้อง
ขอรถจักรยานคืนไปได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 211/2504

แม้ถึงศาลพิพากษาเสร็จเด็ดขาดแล้วว่า ไม้ของกลางเป็น
ไม้หวงห้าม จำเลยมีไว้เป็นความผิด และให้ริบไม้ของกลางแล้วก็ดี เจ้า
ของไม้ยอมใช้สิทธิตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 36 ขอคืนไม้ของ
กลาง โดยอ้างว่าไม่ใช่ไม้หวงห้ามเพราะขึ้นอยู่ในสวนของตนเองได้
เพราะเท่าที่มิได้รู้เห็นในการกระทำผิด และเจ้าของไม้ไม่มีโอกาสต่อสู้
คดีกับโจทก์คำพิพากษานั้นไม่มีผลผูกพันเจ้าของไม้

เจ้าของไม้ร้องขอไม้ของกลางคืน ในกรณีเช่นนี้ แม้ศาล
แขวงสั่งยกคำร้องผู้ร้องยอมมีสิทธิอุทธรณ์ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงได้
ไม่ต่องห้ามตาม มาตรา 22 พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวง เป็นการอุทธรณ์
ฎีกาข้ามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาซึ่งไม่เข้าข้อห้ามห้ามมาตรา
218, 219, 220 แต่อย่างใด

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 816/2504

เรือยนต์ที่เขาไปใช้หลบหนีภาษีจนศาลสั่งริบ แม้เจ้าของเรือยนต์จะไม่รู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิด ก็ต้องมาขึ้นคำร้องขอคืนภายในกำหนด 60 วันนับแต่วันยึด ตามพระราชบัญญัติศุลกากร มาตรา 24 ซึ่งแก้ไขโดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2497 มาตรา 3 ไม่ใช่ภายในกำหนด 1 ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 36

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 947/2504

ศาลพิพากษาลงโทษจำเลยฐานมีไม้แปรรูปไม้ได้รับอนุญาต และริบรถยนต์ของกลางที่ริบรถทุกไม้ เมื่อปรากฏว่าเจ้าของรถยนต์ของกลางมิได้รู้เห็นเป็นใจช่วยในการกระทำความผิดของจำเลย ย่อมมีสิทธิขอให้ศาลสั่งคืนได้ เพราะพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2503 มาตรา 18 มีบัญญัติให้เพิ่มข้อความเป็นมาตรา 74 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 ใจคำเพียงว่า "จะมีผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาหรือไม่" เท่านั้น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 651/2507

แม้พระราชบัญญัติการประมง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2496 มาตรา 10 จะบัญญัติว่า เรือและเครื่องมือทำการประมงที่ใช้ในการกระทำความผิดในที่รักษาพิเศษให้ศาลริบเสียทั้งสิ้นก็ตาม เพื่อขอเท็จจริงฟังได้ว่า เจ้าของที่แท้จริงไม่รู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิดแล้ว ก็ต้องคืนเรือและเครื่องมือทำการประมงของกลางให้แก่เจ้าของที่แท้จริงไป แม้ผู้แทนโดยชอบธรรมจะรู้เห็นเป็นใจช่วย แต่เมื่อทรัพย์สินนั้นเป็นของผู้เยาว์และผู้เยาว์ไม่รู้เห็นเป็นใจช่วย ต้องคืนให้ผู้เยาว์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 660/2508

คดีนี้กับคดีก่อนเป็นคดีเดียวกัน ทรัพย์สินของกลางศาลพิพากษาไว้แล้วในคดีก่อน โจทก์กล่าวถึงทรัพย์สินนั้นมาในคดีนี้ให้บริบูรณ์และมีไฉ่คำขออย่างใด ทรัพย์สินนั้นจึงมีไรของกลางในคดีนี้ศาลไม่มีอำนาจที่จะสั่งคืนให้จำเลย และจะสั่งคืนได้ก็ต้องมีคำขอของเจ้าของขอคืนในคดีก่อนตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 36

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1280/2508

จำเลยรับว่าแปรรูปไม้และมีไม้แปรรูปภายในเขตควบคุมจริง แต่ยื่นขงตัวชั่งลากมาจากบุคคลอื่น เจ้าของไม้รู้เห็นด้วย ผู้ร้องยื่นคำร้องว่าขางเป็นของผู้ร้องขอให้คืน ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษ คืนขางของกลางให้แก่ผู้ร้อง ศาลอุทธรณ์ยกคำพิพากษาศาลชั้นต้นในส่วนรับของกลาง และให้พิพากษาใหม่ในประเด็นว่าขางเป็นของใคร เจ้าของรู้เห็นเป็นใจด้วยหรือไม่ จำเลยฎีกาให้คืนแก่เจ้าของได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1602-1603/2509

บทบัญญัติใดก็ตามที่บัญญัติให้รับทรัพย์สินของบุคคลอื่นที่เขา มิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำผิด และทรัพย์สินนั้นไม่ใช่ทรัพย์สินที่บุคคลทำหรือมีไว้เป็นความผิดแล้ว ย่อมขัดกับถาวรลงโทษตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา ในระหว่างใช้ธรรมนูญปกครองราชอาณาจักร ศาลตีความมาแล้วว่า บทบัญญัติเช่นนี้ขัดต่อธรรมนูญหรือประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตย นำมาใช้บังคับไม่ได้ เมื่อมีผู้มาขอคืนตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 36 ต้องคืนให้ (อ้างคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 225/2506

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1673/2512

การยื่นคำร้องภายใน 60 วันตามพระราชบัญญัติศาลฎีกา
มาตรา 24 นั้น หมายถึงไม่มีการฟ้องคดีอาญาต่อศาล ถ้าฟ้องคดีต่อ
ศาลต้องขอภายใน 1 ปี ตามมาตรา 36 ประมวลกฎหมายอาญา เพราะ
ถ้าพระราชบัญญัติศาลฎีกาตราระงับจะไว้บังคับแก่กรณีที่มีการฟ้องคดีอาญา
ต่อศาลด้วย คงกำหนดเวลาไว้โดยคำว่า "นับแต่วันที่คำพิพากษาดังที่
สุด" ทั้งที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1327
วรรคแรก

อนึ่ง พระราชบัญญัติศาลฎีกา มาตรา 24 หากขัดกับประ
มวลกฎหมายอาญา มาตรา 36 อันจะทำให้ท่อนำพระราชบัญญัติศาลฎีกา
มาใช้ไม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 365/2513

ตามพระราชบัญญัติศัพท์พาหนะและประมวลกฎหมายแพ่ง
และพาณิชย์ การซื้อขายกระบือ ต้องสลักหลังตัวรูปพรรณ จดทะเบียน
โอนกรรมสิทธิ์ แม้อู่จะไต่ราคาไปบางส่วนและเข้าครอบครอง
กระบือ แต่เมื่อไม่ไต่โอนกรรมสิทธิ์กันทางทะเบียน ก็ไม่ถือว่าเป็นเจ้า
ของอันแท้จริงซึ่งจะมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลสั่งคืนเมื่อกระบือเป็นของกลาง
ที่ถูกศาลสั่งริบ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 532/2513

จำเลยไต่รถยนต์ซึ่งเขาซื้อมาบรรทุกไม้ อันเป็นความผิดต่อ
พระราชบัญญัติป่าไม้ เมื่อศาลพิพากษาริบรถยนต์แล้ว จึงมีการโอนรถยนต์มา
เป็นของจำเลย และจำเลยไต่โอนให้ผู้อื่นอีกทอดหนึ่ง การโอนให้แก่กัน
หลังจากศาลพิพากษาให้ริบแล้ว ผู้รับโอนไม้ได้กรรมสิทธิ์ ผู้ร้องไม่ใช่อยู่ใน
ฐานะเจ้าของที่แท้จริงที่จะขอให้ศาลสั่งคืนรถยนต์ได้

คำพิพากษาฎีกาที่ 1263/2513

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลสั่งคืนทรัพย์สินที่ศาลสั่งริบ โจทก์ได้รับ
 สำเนาคำร้องแล้วแต่จะมีใดยื่นคำร้องคัดค้านก็ยังถือว่าโจทก์ยอมรับว่าทรัพย์สิน
 เป็นของผู้ร้องและผู้ร้องไม่รู้เห็นเป็นใจควยในการกระทำความผิดที่ตั้งอ้าง
 ในคำร้องหาได้ไม่ และการที่โจทก์ไม่ได้ยื่นบัญชีระบอบยาน ทอเมื่อสืบพยาน
 ผู้ร้องหมดแล้วโจทก์จึงแถลงขอสืบพยานบุคคลบางคน ถ้าศาลเห็นว่ารูปคดี
 ควรรับฟังพยานโจทก์ประกอบการวินิจฉัย ศาลมีอำนาจให้โจทก์สืบพยานได้
 ตามคำขอ

604/2514ฎีกาที่

คดีอาญา โจทก์มีคำขอให้ริบของกลาง เจ้าของทรัพย์สินของกลาง
 นั้นจะร้องขอคืนต่อศาลชั้นต้นก่อนที่ศาลจะริบทรัพย์สินนั้นก็ไต่

การที่ศาลสั่งริบตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 33, 34
 แล้วไม่ว่าคดีจะถึงที่สุดแล้วหรือไม่ ถ้าปรากฏค่าเสนอของเจ้าของที่แท้จริง
 ว่าไม่รู้เห็นเป็นใจควยในการกระทำความผิด ศาลต้องสั่งคืนทรัพย์สินแก่เจ้าของ
 อันแท้จริง ถ้าทรัพย์สินนั้นคงยังมีอยู่ แต่ทองภายใน 1 ปีนับแต่วันคำพิพากษาถึง
 ที่สุด

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1686/2516

ศาลพิพากษาลงโทษจำเลยและให้รับทรัพย์ของกลางที่จำเลย
 ไขในการกระทำความผิด ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลสั่งคืนของกลางแก่ผู้ร้องโดย
 อ้างเพียงว่า ทรัพย์เป็นของผู้ร้อง ไม่ได้อ้างว่าผู้ร้องไม่รู้เห็นเป็นใจในการ
 กระทำความผิด ทั้งนี้ ไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 36 ศาล
 ต้องยกคำร้อง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1786/2517

ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 36 ผู้ที่มีสิทธิยื่นคำร้อง
 ขอคืนทรัพย์สินที่ศาลสั่งริบคือเป็นเจ้าของอันแท้จริงในทรัพย์สินนั้น ผู้เข้า
 ร้อง (รถยนต์) ตามมาตรา 572 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ไม่ใช่
 เจ้าของอันแท้จริง ไม่มีสิทธิขอให้ศาลสั่งคืนรถยนต์ที่ถูกริบได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1810/2517

พระราชบัญญัติป่าไม้มิได้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการคืนของกลาง
 จึงต้องบังคับตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 36

การร้องขอให้คืนของกลางที่ถูกริบ อ้างแต่เพียงว่าทรัพย์เป็น
 ของผู้ร้อง ไม่ได้อ้างว่าผู้ร้องไม่รู้เห็นเป็นใจด้วย เป็นคำร้องไม่ชอบ ศาล
 ต้องสั่งยกคำร้อง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 744/2518

ร้านค้าของผู้ร้องเปิดโทรทัศน์รายการมวย ชาวบ้านมาดู และพนันกัน ผู้ร้องห้ามแล้ว ถือไม่ไหวว่าผู้ร้องรู้เห็นเป็นใจ ศาลพิพากษา ลงโทษผู้ เล่นพนันและริบโทรทัศน์แล้ว ศาลสั่งคืนโทรทัศน์ของกลางแก่ผู้ ร้องตามคำขอ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2690/2518

จำเลยรับสารภาพตลอดข้อหา ศาลลงโทษตามพระราชบัญญัติ ป่าไม้และริบไม้ของกลาง จำเลยมีโทษทัณฑ์ กักขังที่สุด ต่อมาจำเลยมาขึ้น คำร้องขอคืนไม้ของกลาง อันว่าไม่ใช่ทรัพย์สินที่มีไว้เป็นความผิด ทั้งนี้ ร้อง ขอคืนไม้ได้ เพราะประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 36 เป็นเรื่องที่คนอื่นมา ขอคืน ไม่ใช่จำเลยมาใช้สิทธิได้

มาตรา 39คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 25 08

การที่โจทก์ถูกจำเลยควบคุมในข้อหาเป็นบุคคลอันขาดคาม ประการของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 21 นั้น มิใช่เป็นโทษหรือวิธีการเพื่อความ ปลดทุกข์ ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 18 และ 39 แม้จำเลยจะ กระทำเพื่อแก้แค้นโจทก์ ก็ไม่เป็นผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 200

คำพิพากษาฎีกาที่ 1455/2511

การกักกันตามประมวลกฎหมายอาญาไม่ใช่โทษ เป็นเพียงวิธีการเพื่อความปลอดภัยซึ่งมีลักษณะเบากว่าโทษจำคุก ฉะนั้น จะอนุโลมกำหนดเวลากักกันเป็นกำหนดโทษจำคุก หรือรวมกับโทษจำคุกเพื่อใช้สิทธิฎีกาขอเท็จจริงยอมไม่ได้

คำพิพากษาฎีกาที่ 24/2513

ผู้ว่าคดีแขวงมีอำนาจฟ้องขอให้ศาลพิจารณาคำพิพากษาให้กักกันจำเลยได้ แม้มีกำหนดถึง 5 ปี

มาตรา 41คำพิพากษาฎีกาที่ 54/2501

เดิมศาลพิพากษาให้กักกันจำเลยตามพระราชบัญญัติกักกันผู้ผู้มีสันดานเป็นผู้ร้าย พ.ศ. 2479 โดยจำเลยต้องโทษมาแล้ว 2 ครั้ง แลวมาระทำความผิดอันเป็นเหตุร้ายซ้ำอีก แต่ปรากฏว่าโทษที่จำเลยได้รับในครั้งแรกนั้น จำเลยมีอายุยังไม่ถึง 17 ปี และกำหนดโทษจำคุกเพียง 3 เดือน ซึ่งเงื่อนไขในการที่ให้กักกันได้ถูกเปลี่ยนแปลงตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 41 อันต้องประกอบด้วยผู้ทำความผิดเคยถูกศาลพิพากษาให้กักกันมาแล้ว หรือเคยถูกศาลพิพากษาให้ลงโทษจำคุกไม่ต่ำกว่า 6 เดือนมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง และกระทำในขณะที่มีอายุเกิน 17 ปีด้วย ตามบทบัญญัติของกฎหมายที่บัญญัติในภายหลังเป็นคุณแก่จำเลย ศาลให้ยกเลิกการกักกัน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 709/2503

จำเลยต้องคำพิพากษาให้ลงโทษกักกันตามพระราชบัญญัติกักกัน ผู้มีสันดานเป็นผู้ร้าย พ.ศ. 2479 ครั้งต่อมาเมื่อไซ้ประมวลกฎหมายอาญาแล้ว จำเลยร้องขอให้ยกเลิกโทษกักกัน โดยที่ปรากฏว่าจำเลยต้องโทษฐานลักทรัพย์ จำคุก 6 เดือนครึ่งหนึ่งเท่านั้น ส่วนอีกครึ่งหนึ่งต้องโทษฐานทำร้ายร่างกายที่ ถูกจำคุกเพียง 4 เดือน ที่ศาลกำหนดโทษในที่สุด จำคุก 1 ปีนั้น เป็นการคำนวณโทษที่จำเลยต้องรับรวมกับโทษกระหังอื่นด้วยเท่านั้นจะนำมาเป็นเกณฑ์ให้มีการกักกันจำเลยตามที่ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 41 ที่จะสังเกตที่เห็นสมควรให้ยกเลิกการกักกันจำเลยได้.

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 646/2506

คดีที่ศาลพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดฐานบุกรุกและพยายาม ลักทรัพย์ แต่ให้ลงโทษฐานบุกรุกซึ่งเป็นบทหนักมาตราเดียวกัน จะถือว่าเป็น การลงโทษฐานพยายามลักทรัพย์ควมไปควมไม่ได้ เพราะการตีความในคดี อาญาต้องมีความตามตัวบทโดยเคร่งครัด และให้เป็นผลดีแก่จำเลย จึงยัง ถือไม่ได้ว่าจำเลยได้ถูกศาลพิพากษาลงโทษในความผิดตามที่ระบุไว้ในประมวล กฎหมายอาญา มาตรา 41 ที่จะกักกันจำเลยได้

(คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1141/2506 ระหว่างพนักงานอัยการ กรม อัยการ โจทก์ นายสิงห์ ศิริศาสตร์ จำเลย วินิจฉัยในทำนองเดียวกัน-)

คำพิพากษาฎีกาที่ 683/2506

ตามพระราชบัญญัติกักกันผู้มีสันดานเป็นบุรุษ พ.ศ.2479 มาตรา 8 มีถ้อยคำไว้ว่า "ถ้าผู้ใดเคยได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษามาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง" แต่ประมวลกฎหมายอาญามาตรา มาตรา 41 ไขถ้อยคำเพียงว่า "ถูกศาลพิพากษาให้ลงโทษจำคุก ฯลฯ ไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง" ไม่มีถ้อยคำว่าต้อง "เคยได้รับโทษจำคุกมาแล้ว" จึงแสดงว่าประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 41 ได้เปลี่ยนแปลงหลังการในเรื่องที่จะลงโทษกักกันจากพระราชบัญญัติกักกันผู้มีสันดานเป็นบุรุษเดิมแล้ว

จำเลยกระทำความผิดและถูกศาลพิพากษาลงโทษไม่ต่ำกว่าหกเดือนมาแล้ว 2 ครั้ง คดีที่จำเลยกระทำผิดภายหลัง ศาลพิพากษาให้นับโทษตลอดที่พิพากษาจนครบ แล้วจำเลยมากระทำผิดในคดีนี้อีก และถูกศาลพิพากษาลงโทษจำคุกไม่ต่ำกว่าหกเดือน ทั้งนี้ศาลถือว่าจำเลยเป็นผู้กระทำความผิดคดีนี้เสีย

คำพิพากษาฎีกาที่ 422/2507

แม้ประมวลกฎหมายอาญาจะเปลี่ยนโทษกักกันเป็นวิธีการเพื่อความปลอบภัย แต่ไม่มีข้อยกเว้นโทษกักกันที่ผู้รับโทษได้พ้นโทษไปก่อนไขประมวลกฎหมายอาญาแล้ว ฉะนั้นพระราชบัญญัติอ้างมอหินในโอกาสครบ 25 พุทธศตวรรษ พ.ศ.2499 มาตรา 3 จึงอบอ้างโทษกักกัน เมื่อผู้นั้นมากระทำผิดในกฎหมายอาญา จึงยกเอาเหตุที่ผู้นั้นเคยรับโทษกักกันมาก่อนแล้วมากักกันอีกไม่ได้

คำพิพากษาฎีกาที่ 1475/2508

การพยายามกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 80 นั้น เป็นความผิดแล้ว เพียงแต่คงระวางโทษต่ำกว่า ความผิดสำเร็จเท่านั้น ฉะนั้นความผิดที่จำเลยกระทำในคดีนี้ ย่อมเป็น ความผิดตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 41(8) ถือได้ว่า จำเลยเป็นผู้กระทำผิดคดีนี้ และพิพากษาให้กักกันจำเลยได้

คำพิพากษาฎีกาที่ 957/2509

จำเลยเคยถูกศาลพิพากษาลงโทษจำคุกไม่ต่ำกว่า 6 เดือน มาแล้ว 2 ครั้ง ครั้งแรกฐานรับของโจร ครั้งสองฐานฉ้อทรัพย์ เมื่อ จำเลยพ้นโทษครั้งที่สอง ไปแล้วภายในเวลา 10 ปี กลับมากระทำความ ผิดฐานฉ้อทรัพย์ จนศาลพิพากษาลงโทษจำคุกเกินกว่า 6 เดือนอีก ความ ผิดของจำเลยเหล่านี้ก็เป็นความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ซึ่งอยู่ในประเทศเดียวกัน กับที่ระบุไว้ในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 41(8) ทั้งสิ้น จึงเข้าเกณฑ์ ที่ศาลจะกักกันได้

จำเลยฉ้อทรัพย์ 2 ราย ในเวลาข้างกันราว 1 เดือน ทั้ง เป็นความผิดที่ประกอบด้วยลักษณะดังบัญญัติไว้ในอนุมาตราของ มาตรา 335 ตั้งแต่ 2 อนุมาตราขึ้นไป คือ (1) (7) (11) ดังนี้ จึงเห็นได้ว่า จำเลยเป็นผู้กระทำความผิดคดีนี้ สมควรที่จะให้กักกันจำเลย

คำพิพากษาฎีกาที่ 632/2513

ในวันประกาศใช้พระราชบัญญัติล้างมลทินในโอกาสครบ 25 พุทธศตวรรษ พ.ศ.2499 จำเลยยังถูกกักกันอยู่ และโทษกักกันก็ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะได้รับการพิจารณาให้พ้นโทษไปโดยผลแห่งพระราชบัญญัติที่ว่าด้วยการพระราชทานอภัยโทษเนื่องในโอกาสครบ 25 พุทธศตวรรษด้วย ฉะนั้น จะถือได้ว่าจำเลยที่ 1 ได้รับประโยชน์จากมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัตินั้นว่า มิใช่เคยต้องคำพิพากษาว่าได้กระทำความผิดเกี่ยวกับการกักกันนั้นทั่วไไ้

คำพิพากษาฎีกาที่ 124/2515

จำเลยเคยถูกศาลพิพากษาให้กักกันมาแล้ว และได้พ้นจากการกักกันภายหลังวันที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ.2500 ซึ่งเป็นวันที่พระราชบัญญัติล้างมลทินในโอกาสครบ 25 พุทธศตวรรษ พ.ศ.2499 ใ้บังคับ จำเลยยอมไม่โดยผลการล้างมลทินตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว จึงอาจถูกพิพากษาให้กักกันในเหตุที่เป็นผู้เคยถูกศาลพิพากษาให้กักกันมาแล้วได้

มาตรา 43คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1083/2507

การที่ศาลทหารกล่าวไว้ในคำพิพากษาให้ยกคำขอให้กักกัน
จำเลย เพราะไม่อยู่ในอำนาจของศาลทหารนั้น หากคดีหรือโจทก์ที่จะฟ้อง
ขอให้กักกันจำเลยต่อศาลที่มีอำนาจไม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 24/2513

ผู้ว่าคดีศาลแขวงมีอำนาจฟ้องขอให้ศาลพิจารณาคำพิพากษา
ให้กักกันจำเลยได้

การกักกันไม่ใช่โทษอาญา ศาลแขวงพิพากษาให้กักกัน
จำเลยได้ แม้มีกำหนดถึง 5 ปี

มาตรา 51คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 427/2512

ตามมาตราที่ 51 แห่งประมวลกฎหมายอาญา จะเพิ่มโทษ
จำเลยให้ของจำคุกเกินกว่า 20 ปีไม่ได้ แต่ถ้าวางโทษจำคุก 20
ปี เพิ่มโทษขึ้นไปแล้วลดลงจำคุกไม่เกิน 20 ปีได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 600/2515

ฟ้องโจทก์ขอให้บวกโทษที่รอไว้เข้ากับโทษในคดีนี้ แต่เมื่อศาลพิพากษาลงโทษจำคุกจำเลยตลอดชีวิต ก็ให้นำโทษที่รอไว้มาบวกไม่ได้อีก ถึงแม้ว่าในช่วงพิจารณาของศาลฎีกาได้มีประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 11 ออกใช้บังคับซึ่งข้อ 1 ของประกาศดังกล่าวได้ยกเลิกความในมาตรา 51 ของประมวลกฎหมายอาญาให้ใช้ความใหม่แทน ซึ่งข้อความที่บัญญัติใหม่ซึ่งมีผลให้เพิ่มโทษหรือบวกโทษแก่จำเลยได้อีกตาม แต่บทบัญญัติที่ประกาศใช้ภายหลังนี้หาเป็นคุณแก่จำเลยไม่ จึงไม่อาจนำมาใช้บังคับได้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 3

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2699/2516

คดีที่มีกรณีตั้งต้องเพิ่มโทษและลดโทษที่จะลงแก่จำเลยนั้น จะต้องบังคับตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 54 คือเพิ่มก่อนแล้วลดหรือไม่เพิ่มไม่ลด ถ้าในที่สุดลงโทษจำคุกจำเลยไม่เกิน 20 ปีแล้วก็ไม่ตองห้ามตามมาตรา 51

มาตรา 52คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 91/2510

จำเลยที่ 1 นายเจ้าพนักงาน แต่จำเลยที่ 1 ไม่กระทำความ จำเลยที่ 2 จึงมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 289 ประกอบด้วยมาตรา 84 วรรค 2 ซึ่งต้องระวางโทษ 1 ใน 3 ของโทษประหารชีวิต กฎหมายไม่ไ้บัญญัติโทษ 1 ใน 3 ของโทษประหารชีวิตไว้ จึงต้องนำประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 52(1) มาใช้เป็นหลักในการ

กำหนดโทษ กล่าวคือ โทษประหารชีวิตเสีย 1 ใน 3 ก่อน คงเหลือโทษเพียง 2 ใน 3 โดยให้จำคุกชั้นต่ำ 16 ปี แล้วคำนวณเอาเพียงครึ่งหนึ่งของอัตราโทษ 2 ใน 3 ผลลัพธ์ก็คือ ลงโทษจำคุกจำเลย มีกำหนด 8 ปี

คำพิพากษานิติภาที่ 427/2512

อัตราโทษสำหรับความผิดจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 289 ที่จะพึงวางแก่จำเลยมีสถานเดียวคือประหารชีวิต แต่ศาลอุทธรณ์พิพากษาลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 289 ประกอบด้วย มาตรา 80 และมาตรา 52(1) ให้จำคุก 16 ปี เห็นได้ว่าศาลอุทธรณ์ได้ลดมาตราส่วนโทษที่จะลงตามมาตรา 289 เสียหนึ่งในสามตามมาตรา 80 และ 42(1) ไปแล้ว

คำพิพากษานิติภาที่ 421/2516

โทษกึ่งหนึ่งของโทษประหารชีวิต คือจำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่ 12 ปี ถึง 20 ปี แต่การลงโทษไม่เกินกึ่งหนึ่งของโทษประหารชีวิตนั้น มิใช่ว่าจะลงโทษจำคุกต่ำกว่า 12 ปี ไม่ได้ การที่ศาลลงโทษไม่เกินกึ่งหนึ่งของโทษประหารชีวิต

มาตรา 54คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 308/2506

โทษจำคุกตลอดชีวิตนั้น เมื่อมีกรณีเพิ่มโทษและลดโทษ
เสมอกันแล้ว ศาลย่อมไม่เพิ่มไม่ลดโทษได้ตามประมวลกฎหมายอาญา
มาตรา 54

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2699/2516

คดีที่มีกรณีทั้งต้องเพิ่มโทษและลดโทษที่จะลงแก่จำเลยนั้น
จะต้องบังคับตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 54 คือเพิ่มก่อนแล้วลด
หรือไม่เพิ่มไม่ลด ถ้าในที่สุดคงลงโทษจำคุกจำเลยจริงไม่เกิน 20 ปี
แล้ว ก็ไม่ต้องห้ามตามมาตรา 51

มาตรา 55

ศาลตั้งกำหนดโทษจำคุกจำเลย แล้วให้เพิ่มโทษตามประมวลกฎหมาย
อาญามาตรา 93 ก็หนึ่ง กับลดโทษตามมาตรา 87 ก็หนึ่ง ทั้งนี้ถือว่า
ส่วนของการเพิ่มเท่ากับส่วนของการลด จึงอยู่ในดุลพินิจของศาลที่จะไม่
เพิ่มไม่ลดโทษที่กำหนดไว้นั้นได้ตามมาตรา 55

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 433/2500

เมื่อพระราชบัญญัติการพนันมิได้บัญญัติถึงเรื่องการลงโทษผู้กระทำความผิดไว้ ศาลก็ย่อมนำบทช่วยการรอกการลงโทษในกฎหมายลักษณะอาญา มาตรา 41 (ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56) ถ้าไม่ใช่บังคับ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 435/2500

จำเลยยังผู้เสียหายในขณะที่จำเลยไปพบผู้เสียหายกำลังก่อกบฏของจำเลยอยู่ จนถึงได้มีการต่อสู้กันขึ้น อันเรียกได้ว่าจำเลยบันดาลโทษโดยถูกชมเชงอย่างร้ายแรงด้วยเหตุไม่เป็นธรรม จำเลยจึงไต่ขังผู้เสียหายในขณะนั้น ซึ่งตามมาตรา 72 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ศาลจะลงโทษจำเลยน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้เพียงใดก็ได้ ศาลลงโทษจำคุกจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 288,80 และ 72 มีกำหนด 2 ปี แต่ให้รอกการลงโทษไว้มีกำหนด 5 ปี ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 56

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 448/2500

เกมจำเลยมีข้อโกรธเคืองอยู่กับผู้เสียหาย และจำเลยที่ 2 เคยชกผู้เสียหายจนถูกปรับไปครั้งหนึ่งแล้ว ในวันเกิดเหตุจำเลยทั้งสามได้เข้ากลุ่มรวมทำร้ายและคอยผู้เสียหายได้รับบาดเจ็บสาหัส และในระหว่างที่จำเลยไปประกันตัวไปจากศาลในคดีนี้ จำเลยที่ 3 ยังได้ชกผู้เสียหายในบ้านของผู้มีชื่ออีกครั้งหนึ่ง ศาลฎีกาเห็นว่าจำเลยทั้งสามเป็นคนอันธพาล จึงไม่รอกการลงโทษ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 744/2510

นายอำเภอแก่งไສ่ญแจมือผู้ต้องหา เป็นความผิด แต่
ไม่มีเจตนาแก่งไສ่ญเป็นส่วนตัว หากทำเพื่อปราบปรามเจ้ามือสลากกินรวบ
ผู้บังคับบัญชารับรองว่าเป็นนายอำเภอเข้มแข็ง และมีความประพฤติดี
ศาลให้รอการลงโทษ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5 /2504

ผู้ตายระบุว่าหญิงเป็นภริยาจำเลยแล้วยังพยายามติดต่อ
ทางซุสาวเอาไวเป็นภริยาจนได้ จำเลยยังได้มีเชื้อยติดตามไปพบ
ภริยาและผู้ตายเดินมาด้วยกัน จำเลยจึงวิ่งวอนให้ภริยาลับไปอยู่กับ
ตน ผู้ตายกลับสับสนประมาทว่าเป็นหน้าตัวเมีย ผู้หญิงเขาไม่รักจะตามมา
ทำไม ทั้งนี้ถือว่ารุนแรงสำหรับกรณีเช่นนี้ เป็นเหตุให้มันศาลโສးเพราะ
ถูกข่มเหงอย่างร้ายแรงควยเหตุไม่เป็นที่ชอบ ความมาตรา 72 แห่งประ
มวลกฎหมายอาญา จำเลยยังผู้ตาย ตาย จึงได้รับประโยชน์ความมาตรา
72 และเป็นเหตุให้ศาลรอการลงโทษไว้ตามมาตรา 56 ได้

คำพิพากษาฎีกาที่ 980/2505

ในกรณีที่จำเลยต้องคำพิพากษาลงโทษจำคุกและปรับ แต่โทษจำคุกให้ลดการลงโทษไว้ แล้วจำเลยมากระทำความผิดอีก เมื่อโจทก์ไม่มีความขอให้เอาโทษที่รอไว้มาบวกกับโทษใหม่ด้วยนั้น ศาลจะเอาโทษที่รอไว้มาบวกไม่ได้

คำพิพากษาฎีกาที่ 278/2506

ในคดีความผิดกรมพระราชบัญญัติการพนัน ถ้าจำเลยกระทำความผิดหลังในระหว่างรอการลงโทษจำคุกในคดีก่อน ก็คงถือว่ายังไม่พ้นโทษของคดีก่อน จะเพิ่มโทษตามมาตรา 14 ทวิ หาได้ไม่

คำพิพากษาฎีกาที่ 970/2507

จำเลยต้องคำพิพากษาจำคุกในความผิดฐานเล่นการพนัน แต่ศาลให้ลดการลงโทษจำคุกไว้ จำเลยมากระทำความผิดฐานเล่นการพนันอีกในระหว่างที่ศาลรอการลงโทษจำคุก จะเพิ่มโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติการพนัน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2485 มาตรา 3 ซึ่งมีบัญญัติว่า "ผู้ใดกระทำความผิดของระวางโทษตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อพ้นโทษแล้วยังไม่ครบกำหนด 3 ปี กระทำความผิดต่อพระราชบัญญัตินี้อีก..." ไม่ได้ เพราะเมื่อยังอยู่ในระหว่างที่ศาลรอการลงโทษ จะเรียกว่าจำเลยพ้นโทษแล้วไม่ได้ (ตามนัยแห่งคำพิพากษาฎีกาที่ 278/2506 ระหว่างผู้ว่าคดีแขวงสงขลา โจทก์ นายหรรณ จิตตบุญกุล กับพวกจำเลย)

ตามที่ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 บัญญัติว่า "ไม่ปรากฏว่าผู้นั้นได้รับโทษจำคุกมาก่อน" นั้น หมายความว่าจำเลยไม่ได้รับโทษจำคุกมาก่อนคดีที่ศาลกำลังจะพิพากษาคดีที่จำเลยได้รับโทษจำคุกนั้นไม่จำเป็นต้องเป็นการกระทำความผิดก่อนคดีที่ศาลจะพิพากษาเมื่อปรากฏว่าก่อนศาลจะพิพากษาคดีนี้จำเลยกำลังรับโทษจำคุกอยู่ ศาลก็รอการลงโทษจำเลยอีกไม่ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 963/2508

โจทก์ฟ้องว่าจำเลยใช้ปืนพกยิงภริยาจำเลยโดยเจตนาฆ่า จำเลยให้การว่าจำเลยเป็นโรคเส้นประสาทยิงภริยาในขณะที่วิกลจริต ศาลฎีกาฟังข้อเท็จจริงว่าที่จำเลยยิงผู้ตายก็โดยจิตบกพร่อง แต่ยังสามารถรับรู้ขอบอ้อมบ้าง และโดยเหตุที่จำเลยมีบุตรอยู่ในความเลี้ยงดูของจำเลยอีก 7 คน หากจำเลยต้องการถูกโทษแล้ว บุตรของจำเลยซึ่งเป็นเด็กจะขาดผู้ให้ความอุปการะและอบรมสั่งสอน สมควรจะรอการลงโทษจำเลยไว้สักครั้งเพื่อให้จำเลยเลี้ยงดูบุตรและก้มตัวเป็นคนดี ตลอดจนรักษาตัวของจำเลยให้ดีขึ้น ทั้งนี้ก็เพื่อประโยชน์แก่เด็กในอนาคตด้วย

คำพิพากษาฎีกาที่ 1399/2508

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 ท้องการเพียงว่า ถ้าไม่ปรากฏว่าผู้นั้นได้รับโทษจำคุกมาก่อน ก็เพียงพอที่จะเป็นองค์ประกอบองค์หนึ่งของการที่จะพิพากษารอการกำหนดโทษหรือรอการลงโทษได้แล้ว หากตองนำสืบไม่ ศาลก็อาจคำนึงถึงอายุและอื่น ๆ เพื่อที่พึงมีปรากฏในสำนวนได้

คำพิพากษาฎีกาที่ 409-410/2509

การที่ศาลจะรอการลงโทษจำเลยหรือไม่นั้น เป็นข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับดุลพินิจโจทก์ฎีกาโต้แย้งในข้อนี้ไม่ได้ ท้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 218

คำพิพากษาฎีกาที่ 1025/2513

อัยการฟ้อง ร. กับ ส. เป็นจำเลยหาว่าทำร้ายร่างกายซึ่งกันและกัน และ ส. ฟ้อง ร. อีกสำนวนหนึ่งว่า ร. ทำร้ายร่างกายตน ศาลชั้นต้นสั่งรวมการพิจารณา แล้วพิพากษาลงโทษจำคุกและปรับ ร. แต่โทษจำคุกให้รอไว้ ส่วน ส. นั้นก็ให้ลงโทษปรับกับยกฟ้องคดีที่ ส. เป็นโจทก์ ส. แค้นเคี่ยวอุทธรณ์ทั้งสองสำนวน ศาลอุทธรณ์พิพากษายกฟ้องคดีที่ ส. เป็นโจทก์เหมือนกัน แต่ให้แก้โทษของ ร. เป็นไม่รอการลงโทษ ทั้งนี้หาชอบไม่ เพราะคดีเฉพาะตัว ร. จำเลยในสำนวนที่อัยการเป็นโจทก์นั้นถึงที่สุดแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 98/2518

มีน้ำศาลทรายขาว 30 กระสอบไม่แจ้งปริมาณ ผิดพระราชบัญญัติป้องกันการค้ำกำไรเกินควร ศาลจำคุก 3 เดือนปรับ 1,000 บาท เหตุที่อ้างว่ามีไต่เข้าไปทางประเทมิไรเหตุอันสมควรรอกการลงโทษ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1204/2518

ศาลแขวงบันทึกฟ้องตัววาจาของโจทก์ว่า จำเลยจัดให้นายภาพยนตร์ตามกอนาจารย์ ฯลฯ ดังนี้ ทขอเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติปราบการทำให้แพร่หลายและการค้าวัตถุอันลามก พ.ศ. 1471 มาตรา 3 และประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 287(1) แล้วความผิดตามมาตรา 287 นี้จำคุกไม่เกิน 6 เดือน ไม่ใช่ความผิดร้ายแรง และมีไต่ฟ้องว่าจำเลยทำเพื่อการค้า จึงให้จำคุก 1 เดือน รอกการลงโทษ 1 ปี ที่รอกการลงโทษนี้เป็นเหตุในลักษณะคดี จึงทำให้จำเลยที่มีไต่อุทธรณ์ไต่รับผลด้วย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1238-1239/2518

จำเลยเป็นหญิง ไต่คไรเงินที่ยักยอก 3,500,000 บาท ให้เป็นที่พอใจผู้เสียหายและถอนคำร้องทุกข์ไม่คิดใจเอาโทษไปแล้วศาลรอกการลงโทษฐานไต่เอกสารปลอม

มาตรา 58คำพิพากษาฎีกาที่ 1131/2501

ศาลพิพากษารอการลงโทษ ต่อมาจำเลยทောင်းคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุก แต่เป็นความผิดที่จำเลยได้กระทำก่อนที่ศาลพิพากษารอการลงโทษ จะนำโทษที่รอมานวक्त้วยไม่ได้

คำพิพากษาฎีกาที่ 764/2508

ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 58 มีชื่อเป็นมาตราที่มีบัญญัติว่าเป็นการกระทำความผิดอันจำต้องอ้างมาตราไว้ในฟ้อง ทั้งที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 158(6) ได้บัญญัติไว้เมื่อโจทก์ได้กล่าวมาในฟ้องและมีคำขอแล้ว โจทก์จะอ้างมาตรา 58 หรือไม่ ศาลที่พิพากษาค้นถึงบทลงโทษจำเลยที่รอไว้ในคดีก่อนเข้ากับโทษในคดีหลังได้

คำพิพากษาฎีกาที่ 292/2515

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยหลายข้อหา กับขอให้นำโทษจำคุกที่รอการลงโทษไว้ในคดีก่อนมาวक्त้วยโทษในคดีนี้ด้วย จำเลยรับสารภาพบางข้อหา กับรับว่าเคยต้องโทษและพ้นโทษตามฟ้องจริง คำให้การเช่นนี้ ถือได้ว่าจำเลยรับในข้อเท็จจริงที่โจทก์บรรยายฟ้องว่าจำเลยเคยต้องโทษไว้เข้ากับโทษในคดีนี้ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 600/2515

ฟ้องโจทก์ขอให้บวกโทษที่รอไว้เข้ากับโทษในคดีนี้ แต่เมื่อศาลพิพากษาจำคุกโทษจำเลยตลอดชีวิตแล้ว ก็ให้นำโทษที่รอไว้มาบวกไม่ได้ ถึงแม้ว่าในระหว่างพิจารณาของ ศาลฎีกาได้ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 11 ออกใช้บังคับ ซึ่งข้อ 1 ของประกาศดังกล่าวได้ยกเลิกความในมาตรา 51 ของประมวลกฎหมายอาญาให้ใช้ความใหม่แทน ซึ่งข้อความที่บัญญัติใหม่มีผลให้เพิ่มโทษหรือบวกโทษแก่จำเลยได้ก็ตาม แต่บทบัญญัติที่ประกาศใช้ในภายหลังนี้หาเป็นคุณแก่จำเลยไม่ จึงไม่อาจนำมาใช้บังคับได้ ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 3

มาตรา 95

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1106/2503

คดีหาว่าฉ้อโกงมีอายุความฟ้องร้อง 5 ปี เหตุเกิดเมื่อวันที่ 18 มกราคม 2492 โจทก์ยื่นฟ้องจำเลยฐานฉ้อโกงวันที่ 30 พฤษภาคม 2492 ศาลแขวงพิพากษายกฟ้อง อ้างว่าคดีเกิดก่อนศาลแขวง เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2492 แต่จำเลยยังอุทธรณ์คำพิพากษาศาลแขวงว่าศาลแขวงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาได้ คงถือว่าคดีที่จำเลยถูกฟ้องนี้อยู่ในระหว่างพิจารณาของศาลอุทธรณ์ ซึ่งตามกฎหมายลักษณะอาญามาตรา 79 ถึงว่าอายุความระงับคดีบุคคลยกยอกออกมาจนถึงวันที่จำเลยได้ฟังคำสั่งศาลอุทธรณ์อนุญาตให้จำเลยถอนอุทธรณ์ได้ คือวันที่ 16 ตุลาคม 2493

โจทก์ยื่นฟ้องจำเลยต่อศาลอาญาใหม่ในวันที่ 13 พฤษภาคม 2498 จึง
ยังหาอรรถนกำหนดเวลาถึง 5 ปี ไม่ คดีของโจทก์จึงไม่ขาดอายุความ

๓๑๐๕/๒๕๐๔ กาที่

ความผิดอันยอมความได้ ต้องร้องทุกข์ภายใน 3 เดือน
นับแต่วันรู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำ มิฉะนั้นขาดอายุความตาม
กฎหมายลักษณะอาญา มาตรา 80 แต่ของฟ้องคดีภายในกำหนดอายุ
ความตามกฎหมายลักษณะอาญา มาตรา 78 (ประมวลกฎหมายอาญา
มาตรา 95, 96)

คำพิพากษากฎีกาที่ 1691-1697/2505

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยเช่าครอบครองที่ดินของรัฐซึ่งทาง
ราชการสงวนไว้สำหรับใช้เป็นที่เลี้ยงสัตว์ โดยมิได้มีสิทธิครอบครอง
และโดยมิได้รับอนุญาต ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 9,
108 เมื่อจำเลยรับว่าเช่าครอบครองที่ดินรกร้างว่างเปล่าโดยไม่ได้
รับอนุญาตแม้ทางพิจารณาจะไต่ความว่าเป็นที่ดินซึ่งทางราชการสงวนไว้
สำหรับให้ราษฎรใช้เลี้ยงสัตว์ ก็ลงโทษจำเลยได้

การครอบครองที่ดินของรัฐโดยไม่มีสิทธิครอบครองและโดย
ไม่ได้รับอนุญาตนั้นเป็นความผิดทุกขณะที่ทำกรครอบครอง คดีจึงไม่ขาด
อายุความ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 429-438/2506

การไต่มาซึ่งที่คืนตามพระราชบัญญัติที่คืนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ
คนต่างดาวและตามประมวลกฎหมายอาญาที่คืนนั้น หาใดหมายความว่า
เฉพาะการไต่มาซึ่งกรรมสิทธิ์ในที่คืนอย่างเดียว แต่ยังหมายถึงการไต่
มาซึ่งสิทธิครอบครองในฐานะเจ้าของด้วย

การที่คนต่างดาวไต่มาซึ่งที่ดินเป็นกฎหมายดังกล่าว เป็น
ความผิดอันเกิดขึ้นครั้งหนึ่งและคราวเดียว หาใช่ความผิดต่อเนื่องกันไม่
ฉะนั้น อายุความฟ้องร้องคดีจึงเริ่มนับหนึ่งแต่วันที่จำเลยกระทำการไต่มา
ซึ่งที่ดินเป็นกฎหมายเป็นต้นไป

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 138/2507

ความผิดฐานมิใช่แปรรูปที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายไว้ในครอบครอง
เป็นความผิดต่อเนื่องกันตลอดจนถึงวันที่เจ้าพนักงานจับกุมจำเลย

พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 73 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม
โดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2494 ได้ถูกยกเลิกไป จนถึงวันที่
จำเลยถูกฟ้องเกินกว่า 1 ปีแล้ว คดีขาดอายุความตามประมวลกฎหมายอาญา
มาตรา 95(5) จึงลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา
73 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2494 ไม่ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1654/2512

ความผิดฐานปลุกสร้างอาคารโดยไม่ได้รับอนุญาตจาก
เจ้าพนักงานตามความในมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการ
ก่อสร้างอาคาร พ.ศ.2479 ซึ่งได้แก้ไขโดยพระราชบัญญัติควบคุม
การก่อสร้างอาคาร (ฉบับที่ 2)พ.ศ.2504 นั้น จะเกิดเป็นความผิด
เกิดขึ้นเริ่มนับแต่วันปลุกสร้างเนื่องกันไปจนถึงวันทำการปลุกสร้างเสร็จ
หาไรความผิดต่อเนื่องกันอยู่ตลอดเวลาที่ยู่ทำการยังมีได้รับอนุญาตจาก
เจ้าพนักงานใหม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 471/253

ฟ้องว่าจำเลยเป็นคนค้างคาว ไ้บังอาจเข้ามาในราชการ
อาณาจักรโดยไม่ผ่านการตรวจของเจ้าพนักงาน และมีได้เกินทางเข้า
มาตามช่องทางที่กำหนดไว้ และนับแต่วันที่จำเลยเข้ามา จำเลยได้อยู่
ในราชอาณาจักรช่วยการเข้ามาโดยไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง
พ.ศ.2493 มาตรา 21 หากพิจารณาถึงโทษความผิดทั้งนี้ แม้โจทก์จะ
ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง มาตรา 58
เมื่อจำเลยได้เกินทางเข้ามา 10 กว่าปีแล้ว กติของโจทก์ไม่ขาดอายุความ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 986/2514

ความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เรื่อ พ.ศ. 2497 เมื่อได้ร้องทุกข์ภายในกำหนดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 96 แล้ว ย่อมมีอายุความ 5 ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 96(4)

โจทก์ไต่ขึ้นฟ้องคดีอาญาต่อศาลภายในกำหนดอายุความแล้ว แต่ไม่ไต่ตัวจำเลยมาภายในกำหนดอายุความ จะนำมหนิติในทางแพ่งเรื่องอายุความสุดขยุดลงเมื่อฟ้องคดีมาไต่บังคับไม่ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1735/2514

ในคดีอาญา ถ้าฟ้องและไต่ตัวผู้กระทำผิดมาฟ้องศาลด้วยอายุความจริงจะหยุดนับแต่ถ้าไม่ไต่ตัวจำเลยมาศาล แม้จะยื่นฟ้องแล้วอายุความก็ยังคงเดิมอยู่ (อ้างคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 126/2489, 515/2491)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 899/2515

การไม่ทออายุไต่สำคัญประจำตัวคนต่างต่างกำหนดในปฎิไค เป็นความผิดสำเร็จสำหรับปีที่ชาคทออายุนั้น

จำเลยชาคทออายุไต่สำคัญประจำตัวคนต่างต่างสำหรับปีซึ่งอยู่ในระยะเกินกว่า 1 ปี ก่อนโจทก์ฟ้องคดี ย่อมชาคอายุความฟ้องร้องตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 95(5)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3118/2516

การครอบครองที่ดินที่ไม่บันทึกตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 368 เพราะขาดเจตนา แต่บันทึกตามมาตรา 9 ประมวลกฎหมายที่ดินนั้น มีโทษตามมาตรา 108 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน มีอายุความฟ้องร้อง 1 ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 95(5) โจทก์ฟ้องเมื่อเกิน 1 ปีแล้ว จึงลงโทษจำเลยไม่ได้

มาตรา 96คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 186/2503

ผู้เสียหายฟ้องร้องทุกข์เรื่องการออกเช็คไม่มีเงินต่อพนักงานตำรวจ ตามเอกสารคำร้องทุกข์ขอให้เจ้าพนักงานดำเนินคดีจนถึงที่สุด แม้ผู้เสียหายจะเบิกความต่อศาลว่า ไม่มีเจตนาจะให้เอาโทษจำเลย ขอให้ไต่เงินคืนเท่านั้น และว่าเมื่อวันไปแจ้งความที่สถานีตำรวจก็ได้บอกตำรวจทวงว่า ต้องการเงินคืนเท่านั้น ไม่อยากให้อเอาโทษ ตำรวจจึงยังไม่สอบสวน เมื่อเห็นว่าจำเลยไม่คืนเงิน จึงบอกให้ตำรวจจับจำเลยและไต่รับสอบสวนต่อไปเช่นนี้ ก็ยังถือได้ว่าผู้เสียหายได้ร้องทุกข์ตามกฎหมายแล้ว ก็นับว่าขาดอายุความ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 228/2503

ความผิดตามพระราชบัญญัติความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค เกิดขึ้นขึ้นเมื่อธนาคารปฏิเสธการใช้เช็ค เมื่อทางธนาคารยังไม่ปฏิเสธการจ่ายเงิน ความผิดยังไม่เกิดขึ้น จะมีการนับอายุความไต่ท้วงเมื่อความผิดเกิดขึ้นแล้ว

ถ้านับแต่วันที่ธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงิน ไปถึงวันที่ผู้เสียหายไปร้องทุกข์ต่อเจ้าพนักงานยังไม่เกิน 3 เดือน คดียังไม่ขาดอายุความ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 773/2503

ในคดีอาญาความผิดต่อส่วนตัวนั้น หากผู้เสียหายไต่ท้วงทุกข์เสียภายในกำหนด 3 เดือนแล้ว แม้จำนำคดีมาฟ้องศาลภายหลัง 3 เดือน แต่ไม่พ้นอายุความฟ้องร้องในความผิดนั้น คดีหาขาดอายุความไม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1105/2504

ความผิดอันยอมความไต่ท้วงร้องทุกข์ภายใน 3 เดือน นับแต่วันที่รู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้ทำผิด มิฉะนั้นขาดอายุความตามกฎหมายลักษณะอาญา มาตรา 80 แต่ทวงฟ้องคดีภายในกำหนดอายุความตามมาตรา 78 (ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 95,96)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 771/2507

โจทก์ร้องทุกข์ในความผิดอันยอมความได้ภายในกำหนด 3 เดือน แม้โจทก์จะฟ้องคดีเกิน 3 เดือน คดีของโจทก์ไม่ขาดอายุความ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 198-199/2508

เมื่อกฎหมายไม่ได้บัญญัติถึงวิธีการกำหนดคดีระยะเวลา ร้องทุกข์และฟ้องร้องไว้จำต้องกำหนดคดีระยะเวลาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 21 วรรคสอง เป็นบทบัญญัติในการคำนวณระยะเวลาจำคุกเท่านั้น (ไม่ใช่คำนวณระยะเวลาฟ้องร้องหรือร้องทุกข์)

ระยะเวลา 3 เดือน ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 96 นั้น เมื่อโจทก์ทราบจำเลยหนี้นับประมาทโจทก์ เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2506 โจทก์ฟ้องวันที่ 7 พฤศจิกายน 2506 คดีไม่ขาดอายุความ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 610/2515

โจทก์ฟ้องให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความ
ผิดอันเกิดจากการใช้เรื่อกหลังจากวันที่ธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงินตามเช็ค
5 เดือนเศษ โจทก์มิได้ร้องทุกข์ภายใน 3 เดือน นับแต่วันรู้เรื่องความผิด
และรู้ตัวผู้กระทำความผิด ฟ้องของโจทก์ยอมขาดอายุความ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2212/2515

กำหนดเวลาที่ให้ผู้เสียหายในความผิดอันยอมความได้ ร้อง
ทุกข์ภายใน 3 เดือน มิฉะนั้นเป็นอันขาดอายุความนั้น เป็นบทบัญญัติสำหรับ
กรณีผู้เสียหายจะร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน อาสา แต่ตายผู้เสียหายไม่ร้อง
ทุกข์เสียก่อน จะใช้สิทธินำคดีมาฟ้องต่อศาลด้วยตนเอง ก็ยอมทำได้ภายใน
กำหนดระยะเวลาเดียวกัน

ถ้าวันสุดท้ายแห่งระยะเวลาเป็นวันหยุดซึ่งตามประเพณีในวัน
การงาน ท่านให้นับวันที่เริ่มทำงานใหม่เป็นค่าด้วย ตามประมวลกฎหมายแพ่ง
และพาณิชย์ มาตรา 161 ดังนั้น เมื่อระยะเวลาที่ผู้เสียหายจะร้องทุกข์ได้
สิ้นสุดในวันหยุดราชการ ผู้เสียหายจึงยื่นฟ้องต่อศาลในวันรุ่งขึ้นซึ่งเป็นวันที่
เริ่มทำงานใหม่ได้ ไม่ขาดอายุความ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 985/2514

โจทก์ไปแจ้งความกล่าวหาว่าจำเลยกับพวกร่วมกันออก
เช็คไม่มีเงินให้โจทก์ โจทก์ยังไม่ประสงค์ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุม
จำเลยมาดำเนินคดี เพียงแต่มาแจ้งไว้เป็นหลักฐานขอโทษ

โจทก์รู้ว่าจำเลยขอโทษโจทก์เมื่อวันที่ 3 สิงหาคม
2507 โดยมีใต้แจ้ง หรือร้องทุกข์เรื่องขอโทษ แล้วโจทก์มาฟ้องจำเลย
ในความผิดฐานขอโทษเมื่อวันที่ 25 มกราคม 2511 เช่นนี้ ถือว่าคดี
ของโจทก์ขาดอายุความ เพราะไม่ได้ร้องทุกข์ภายใน 3 เดือนนับแต่วัน
ที่รู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำผิด

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1651/2514

ผู้เสียหายรู้เรื่องความผิดที่กล่าวหาว่าจำเลยหมิ่นประมาท
เปิดเผยความลับและทำให้เสียทรัพย์ และรู้ตัวผู้กระทำผิดแล้ว ใต้ฟ้อง
คดีเมื่อเกินกำหนด 3 เดือน นับแต่วันรู้โดยไม่วางทุกข์ไว้ คดียอมขาด
อายุความ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1236125 17

ความผิดฐานเขียนเครื่องหมายการค้าของผู้อื่นตาม
ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 274 ไม่ใช่เป็นความผิดอันยอมความ
ได้ จึงไม่ต่องมีการร้องทุกข์ภายใน 3 เดือน ตามมาตรา 96 เมื่อ
จำเลยยังกระทำผิดสืบเนื่องตลอดมาจนถึงวันที่ผู้เสียหายร้องทุกข์
แล้ว คดีย่อมไม่มีทางขาดอายุความ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1973-1975/2517

ความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการ
ใช้เช็ค เกิดขึ้นเมื่อธนาคารปฏิเสธไม่จ่ายเงินตามเช็ค การที่ผู้ทรงเช็ค
ล่องนำเช็คพิพาทหนึ่งฉบับไปขอขึ้นเงินเพื่อดูว่าเช็คจะมีเงินหรือไม่ และ
ผู้จัดการแจ้งว่าให้นำเช็คมาขึ้นเงินในตอนบ่าย เพราะผู้สั่งจ่ายจะนำ
คราฟท์มาเข้าบัญชี หากใช่เป็นการที่ธนาคารปฏิเสธไม่จ่ายเงินตามเช็ค
นั้นไม่ ในวันดังกล่าวความผิดจึงยังไม่เกิด อายุความฟ้องร้องตาม
ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 96 จึงยังไม่เริ่มนับ

มาตรา 104

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1119/2517

ความผิดฐานทำร้ายผู้อื่นไม่ถึงกับเป็นเหตุให้เกิดอันตราย
แก่กาย ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 351 นั้น ผู้กระทำต้องมี
เจตนา จึงจะมีความผิด
